

Uitslagen enquête zzp'ers 2015

Inleiding

In Wassenaar is de trend waarneembaar van een toenemend aantal inwoners dat een eigen bedrijf vanuit de eigen woning is gestart. Dé zzp'er (zelfstandige zonder personeel) valt eigenlijk niet te omschrijven, maar wordt doorgaans gedefinieerd als een bedrijf met slechts één werkzame persoon. Volgens deze definitie en onze gegevens telt de gemeente Wassenaar zo'n 1.400 zzp'ers. Hiermee vertegenwoordigen zij 11,3% van de beroepsbevolking.

In het coalitieakkoord van Wassenaar staat: 'Bekeken wordt of er mogelijkheden zijn om startende ondernemers samen te brengen in één gebouw'. zzp'ers zijn vaak ondernemers met een sterke binding met het gebied waarin ze wonen en werken. Tegelijkertijd is het de groep ondernemers die het moeilijkst in beeld te krijgen is voor de overheid. Zoals hierboven gesteld is 11,3% van de beroepsbevolking in Wassenaar zzp'er. Hiermee is dit een erg grote sector, maar er is weinig van bekend. Het gemeentebestuur heeft daarom besloten een onderzoek naar de Wassenaarse zzp'ers te starten.

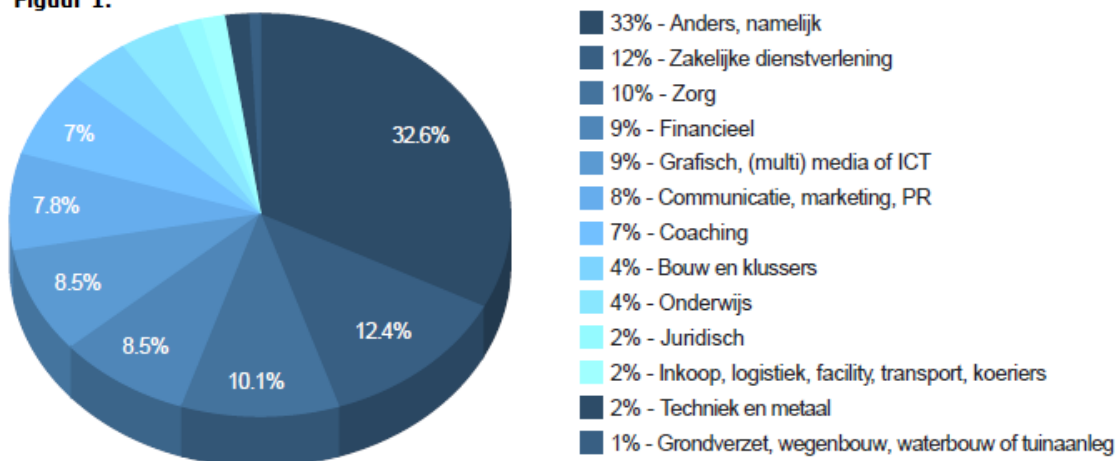
Voordat bekeken kan worden of er mogelijkheden zijn om startende ondernemers samen te brengen is het noodzakelijk om een beeld te krijgen van het aantal zzp'ers in Wassenaar, in welke sectoren zij voornamelijk werkzaam zijn en of de gemeente voorzieningen moet treffen of beleid voor haar zzp'ers moet maken. Het onderzoek is uitgevoerd aan de hand van een lijst van de Kamer van Koophandel. Circa 1.400 inwoners van Wassenaar die als zzp'er, al dan niet in Wassenaar, werkzaam zijn werd gevraagd deel te nemen aan dit onderzoek. Uiteindelijk hebben 129 zzp'ers de enquête ingevuld. Op basis van de uitkomsten denken wij een goed beeld te kunnen schetsen van de zzp'ers in Wassenaar en hun behoeftes.

De Wassenaarse zzp'er

Wat betreft het geslacht van de zzp'ers is het redelijk goed verdeeld in Wassenaar. 55% van zzp'ers is man en 45% is vrouw. Landelijk gezien neemt de kans om zzp'er te zijn toe met de leeftijd. Dit is ook in Wassenaar het geval. De meeste zzp'ers zitten in de leeftijdscategorie van 55 tot 65 jaar (33%), gevolgd door de categorie van 45 tot 55 jaar (29%) en de categorie 35 tot 45 jaar (20%). Slechts 4% van de zzp'ers zit in de leeftijdscategorie van 25 tot 35 jaar. Deze effecten sluiten aan bij de verwachting dat ouderen vaker zzp'er zijn vanwege de opbouw van kennis, ervaring en een netwerk, en omdat ouderen na ontslag moeilijker een baan in loondienst kunnen vinden dan jongeren. De overgrote meerderheid van de zzp'ers geeft aan de kostwinnaar te zijn van het gezin (55%). 29% zorgt gezamenlijk voor de inkomsten binnen het gezin en 16% geeft aan niet de kostwinnaar van het gezin te zijn.

Uit het onderzoek blijkt verder dat de zzp'ers in veel sectoren actief zijn. Dit is te zien op figuur 1. Een meerderheid van de ondervraagden geeft aan in een meer specifieke sector te werken. Afgezien daarvan zijn de meeste zzp'ers werkzaam in de zakelijke dienstverlening, gevolgd door de zorg.

Figuur 1.

Veruit de meeste zzp'ers hebben hun bedrijf gevestigd aan huis (82%). Slechts 11% geeft aan vanuit een bedrijfspand te werken. De overige 7% geeft veelal aan op locatie bij de opdrachtgever te werken. Zelfstandigheid is de voornaamste reden waarom zzp'ers in Wassenaar ervoor hebben gekozen om als zzp'er te gaan werken. Andere belangrijke redenen zijn flexibel willen zijn (30%), vakuitoefening (24%) en een weloverwogen keuze om niet meer voor een werkgever te willen werken (21%). Slechts 13% is zzp'er geworden door een gedwongen vertrek bij de vorige

Reg.nr. B&W:

bladzijde: 4

werkgever. Daarnaast geeft maar 7% aan te hebben gekozen voor het zzp'erschap omdat dit financieel aantrekkelijk zou zijn.

Bedrijfsverzamelgebouw

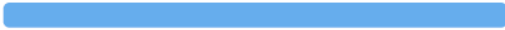
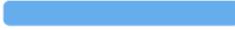

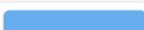
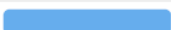
Het overgrote merendeel (80%) van de respondenten geeft aan geen behoefte te hebben om zich te vestigen in een bedrijfsverzamelgebouw. Dit gaat om 102 respondenten. De redenen hiervoor staan beschreven in figuur 2. Respondenten konden op deze vraag meerdere antwoorden geven. De voornaamste reden hiervoor is dat zij hun bedrijf graag aan huis willen hebben. Andere redenen zijn te weinig financiële middelen, voldoende ruimte in het eigen kantoorpand en het werken op locatie bij de opdrachtgever.

Figuur 2.

Antwoord	Totaal	% van antwoorden	%
Voldoende ruimte in eigen kantoorpand	15		15%
Te groot risico	5		5%
Te weinig financiële middelen	16		16%
Ik wil mijn bedrijf aan huis hebben	58		57%
Anders, namelijk	31		30%

De overige 20% (26 respondenten) die wel interesse heeft om zich te vestigen in een bedrijfsverzamelgebouw ziet hierin vele voordelen zoals te zien in figuur 3. Wederom konden respondenten op deze vraag meerdere antwoorden geven. Bijna alle respondenten zien het contact met andere ondernemers als een voordeel van een bedrijfsverzamelgebouw. Verder is het een groot voordeel dat privé en werk makkelijker gescheiden kunnen worden en dat voorzieningen in een dergelijk verzamelgebouw gedeeld kunnen worden.

Figuur 3.

Antwoord	Totaal	% van antwoorden	%
Contacten met andere ondernemers	21		81%
Bereikbaarheid	10		38%
Herkenbaarheid	11		42%
Voorzieningen	14		54%
Makkelijker uit te breiden	4		15%
Doordat het bedrijf niet meer aan huis is kan ik werk en privé makkelijker scheiden	17		65%
Gezamenlijke opdrachten uitvoeren	6		23%
Anders, namelijk	7		27%

Eisen aan een bedrijfsverzamelgebouw

De respondenten werd gevraagd welke eisen zij zouden stellen aan een bedrijfsverzamelgebouw. Op deze vraag konden zij meerdere antwoorden geven. De belangrijkste eisen zijn het gevestigd zijn op een makkelijk te bereiken locatie (85%) en voldoende parkeergelegenheden (77%). Een vergaderruimte is daarbij ook een belangrijke eis (46%). 27% gaf aan behoefte te hebben aan een gezamenlijke bedrijfskantine en voor 19% is het ook belangrijk dat het verzamelgebouw gevestigd is op een A-locatie. Overige antwoorden die werden gegeven waren onder andere rolstoelvriendelijkheid, ruimte voor materiaalbewerking, een zakelijke uitstraling, breedband internet en lage kosten.

Werkplek

Een meerderheid van 61,5% van de respondenten geeft aan dat een werkplek een grootte zou moeten hebben van tussen de 10m² en 30 m². 11,5% geeft aan een werkruimte van minder dan 10m² te willen. 19% van de ondervraagden gaat voor een werkruimte van tussen de 30m² en de 50m² en 8% zou een werkruimte van tussen de 50m² en 70m² willen. Respondenten vonden gemiddeld €135 per m² per jaar een redelijke huurprijs. Hierbij moet gesteld worden dat antwoorden varieerden van €10 tot €320. De vraag wat een redelijke huurtermijn zou zijn werd het meest beantwoord met per maand (31%), gevolgd door per jaar (27%), per kwartaal (19%), per half jaar (12%), per dag (8%) en meerjarig (4%).

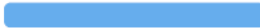
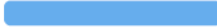

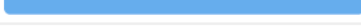
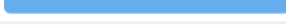

Voorzieningen

Op de vraag welke voorzieningen zzp'ers het liefst gerealiseerd zouden zien in een bedrijfsverzamelgebouw konden respondenten wederom meerdere antwoorden geven. Zoals te zien in figuur 4 werd het gebouw en terreinonderhoud het vaakst genoemd. Gevolgd door gezamenlijke activiteiten en vergaderruimtes. Ook is het belangrijk dat de werkplek ingericht is en dat er een schoonmaakdienst beschikbaar is. Daarnaast werden internet, een avondopenstelling, een open dag eens per jaar en gezamenlijke apparatuur genoemd.

Reg.nr. B&W:

bladzijde: 6

Figuur 4.

Antwoord	Totaal	% van antwoorden	%
Inrichting werkplek (meubilair)	11		42%
Kantine	9		35%
Ontvangstruimtes voor klanten	7		27%
Receptie	9		35%
Vergaderruimtes	12		46%
Schoonmaakdienst	10		38%
Beveiliging	7		27%
Gebouw en terreinonderhoud	15		58%
Gezamenlijke activiteiten zoals netwerkbijeenkomsten	12		46%
Anders, namelijk	8		31%

Opmerkingen

Aan het eind van de enquête werden respondenten in de gelegenheid gesteld om verdere opmerkingen te geven. Hieronder vindt u een aantal van deze opmerkingen over een bedrijfsverzamelgebouw:

“Vestiging in een bedrijfsverzamelgebouw wil ik overwegen als de huurprijs niet te hoog is. Voordeel van een bedrijfsverzamelgebouw is dat je collega's tegenkomt met wie je ervaring en kennis kunt uitwisselen en misschien gezamenlijke activiteiten kunt ontwikkelen.”

“Een materiaal bewerkingsplek kan ook met gedeeld materiaal /machines. Mensen die bezig zijn met handwerk en of materiaalbewerking kunnen niet thuis werken en hebben moeite met een betaalbare werkplek te vinden. Het is een groep zzp'ers die waardevolle diensten leveren en een belangrijke bijdrage kunnen leveren in de groei van economische activiteiten. De positie van de 'specialist' op de markt staat onder druk, terwijl de vraag voor het werk hoog is. Een gemis in veel gemeentes is het gebrek aan vestigingsmogelijkheden voor een producerende zzp'er. Ook freelancers in de bouw, zouden een meer specialistische (klantgerichtere) oplossing kunnen bieden als er plek is voor 'voorbereidend productiewerk'.”

“Tot op heden heb ik nog geen werkruimte gehuurd, maar indien de voorzieningen optimaal zijn wil ik dat zeker overwegen.”

“Flexibele huur, bijvoorbeeld per uur of per dagdeel, zou voor ons het belangrijkste zijn om een lesruimte te kunnen huren bij voldoende aanmeldingen voor onze cursussen.”

Reg.nr. B&W:

bladzijde: 7

“Voor zzp'ers in de grafische wereld is het lastiger om een heel kantoor te huren. Dit is een doelgroep die dat nog minder gauw zou doen. Wij zullen eerder een groot kantoor delen met meerdere creatieve zzp'ers. Soort van huur je eigen bureau om de kosten te delen. Het delen van een ruimte, printers en overige apparatuur. Het is namelijk ook zo dat grafisch onderaan de keten staat als het gaat om snel geld te verdienen en het vele geld verdienen. Daarom is het lastiger om het vak te beoefenen en helemaal iets buitenhuis. De meeste werken dan ook met een parttime baan daarnaast.”

Verdere uitkomsten onderzoek

Zzp'ers positioneren zich vaak lokaal en zetten in op de binding met het werkgebied. Zzp'ers werken voor eigen rekening en risico. Dat betekent dat zij buiten de cao's vallen en niet de bescherming genieten die werknemers met een dienstverband krijgen. Bij vraaguitval worden zzp'ers dus direct in hun inkomen getroffen. In de media is veel aandacht voor de problematiek omtrent ziekte en arbeidsongeschiktheid. Weinig zelfstandigen verzekeren zich tegen ziekte of langdurige arbeidsongeschiktheid. Uit het onderzoek onder de zzp'ers in Wassenaar blijkt dat slechts 21,1% van de ondervraagden zich heeft verzekerd voor arbeidsongeschiktheid. Iets meer dan de helft van de zzp'ers reserveert overigens wel geld voor de pensioenvoorziening.

53 van de 128 respondenten gaf aan behoefte te hebben aan netwerkbijeenkomsten, dit gaat dus om ongeveer de helft van de zzp'ers. Er is behoefte aan netwerken binnen de eigen branche, maar ook daarbuiten. Er is daarnaast behoefte aan informatie. Zoals eerder genoemd is maar liefst 78,9% van de zzp'ers niet verzekerd tegen arbeidsongeschiktheid. Met de nodige informatie zou dit percentage een stuk lager kunnen zijn.